

↪ 2. LEKCIJA ↪

BESEDILO

Janezov evangelij

Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος,
καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θεόν,
καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος.
οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεόν
πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο,
καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν.
ὃ γέγονεν ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν,
καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων·
καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει,
καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν.

Oče naš

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς,
ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου·
ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου·

SLOVNICA

1. GENITIV pogosto izraža svojino; pogosti so genitivi osebnih zaimkov, ki se ne spreminjajo glede na odnosnico:

μου: *moj, moja, moje, mojega, moji, mojemu, moja, mojem, mojim, mojih, mojimi, mojima.*

σου: *tvoj, tvoja, tvoje, tvojega, tvojemu ...*

ἡμῶν: *naš, naša ...*

ὁμῶν: *vaš, vašá ...*

Isto velja za kazalni zaimek, ki nadomešča osebni zaimek za 3. osebo.

Tu pa je v ednini razlika glede na spol "lastnika":

αὐτοῦ: *njegou, njegova, njegoví, njegove, njegovih ...*

αὐτῆς: *njen, njena, njeni ...*

αὐτῶν: *njihou, njihova, njihovi, njihove ...*

2. IMPERFEKT glagola γίνομαι *postati, biti* za 3. osebo: ἔγένετο: *je postal(-a, -o), je bil(-a, -o)*. Včasih z veznikom καί pred seboj služi zgolj kot povezovalni element med dogodki (podobno kot v slovenščini "potem pa").

3. NIKALNICA za povedni naklon je οὐ. Varianta pred vokalom je οὐκ, pred vokalom s trdim pridihom pa οὐχ. S to nikalnico lahko zanikamo tudi pridevnik. Drugi nakloni, zlasti velelni, imajo drugo nikalnico.

4. SKLANJANJE samostalnikov 1. deklinacije

Samostalniki prve deklinacije se sklanjajo po treh vzorcih, glede na vrsto končnega vokala v osnovi. -ων v gen. pl. je vedno naglašen.

⇒ *oblike*

	osn. na -η		osn. na -α purum (za ι, ρ, ε)		osn. na -α impurum	
	sg	pl	sg	pl	sg	pl
N	ἀρχ-ή	ἀρχ-αί	ἀμαρτί-α	ἀμαρτί-αι	δόξ-α	δόξ-αι
G	ἀρχ-ῆς	ἀρχ-ῶν	ἀμαρτί-ας	ἀμαρτι-ῶν	δόξ-ης	δοξ-ῶν
D	ἀρχ-ῆ	ἀρχ-αῖς	ἀμαρτί-α	ἀμαρτί-αις	δόξ-η	δόξ-αις
A	ἀρχ-ήν	ἀρχ-άς	ἀμαρτί-αν	ἀμαρτί-ας	δόξ-αν	δόξ-ας

Vsi ti samostalniki so ženskega spola razen tistih, ki označujejo moške osebe. Ti imajo nom. sg. na -ης (-ας) in gen. sg. na -ου (ostali skloni so enaki kot v tabeli): προφήτης, προφήτου, προφήτη, προφήτην (prerok). Izjema m je še μαργαρίτης, -ου (biser).

Vokativ na -a pozna tu samo Luka v oblikah δέσποτα, ἐπιστάτα, καρδιογνώστα, ὑποκριτά (1x tudi Mt: Ζαχαρία).

BESEDE

ἡ ἀλήθεια, ας	f resnica
ἡ ἁμαρτία, ἄς	f greh
ἡ γλῶσσα, ης	f jezik
ὁ δεσπότης, ου	m vladar
ἡ διαθήκη, ης	f zaveza
ἡ δόξα, ης	f slava, izgled
ἡ ἐκκλησία, ας	f zbor, shod, sklic, cerkev
Ἰωάννης, ου	m Janez
ἡ καρδία, ας	f srce
ὁ μαθητής, οῦ	m učenec
ὁ Μεσσίας, ου	m mesija
ἡ σκοτία, ας	f tema
τὸ φῶς, τοῦ φωτός	n luč, svetloba

NALOGA

1. Sklanjaj!

ἡ βασιλεία σου
ὁ μαθητής ἀγαθός

2. Postavi v lastnino vseh oseb in števil samostalnik *slava*!